

Latweeschu Awises.

48. gaddagahjums.

No. 8.

Trefschdeenâ, tanni 19. Februâri (3. Merzî).

1869.

Latweeschu Awises libds ar faweem peellikumeem wakfa 1 rubli fudr. var gaddu. Was us fawu wahrdu apstellers 24 ekemplarus, wehl weenu dabubs klapt parwetti. Ja-apstelle: **Jelgawâ** Latw. awischu naamâ pee **Janischewski**; — **Rihgâ** pee **Daniel Minus**, teatera un wehwera eelas stufri, pee fw. Sabna bainigas jaunaka mahzitaja **Mueller** un pee **Dr. Buchholz**, leelâ **Alexander**-eelâ Nr. 18. — **Wiffi** mahzitaji, **Stobmeitert**, pagasta waldiraji, **Strilwezi** un zitti tautas draugi teel luhgti, lai lassitajeem apgahda to apstellerschenu. — Redaktora adresse irr: „Pastor **Bierhoff**, Schloß pr. Riga.“

Mahditajs: Waldibas pawehles un isfluddinaschanas. Politikas pahrsfats. Daschodas sinas. Par lohpu mahzischenu un aissargaschenu. Wis-jaunalabs sinas. Abilda. Kur missejees. Sluddinaschanas.

Waldibas pawehles un isfluddinaschanas.

No **Widsemmes** landrahtu kolegijas zaur scho teel isfluddinahts, ka schigadda semneeku-sirgu israhdischanas un pahrluhfoschanas **Widsemme**, libds ar cerastu gohda-algu isdallischenu, notiks **Tehrpatâ** tanni 7. un 8. Juni un **Walmeerê** tanni 16. un 17. Augustâ.

Rihgâ, ritternammâ tanni 27. Januâri 1869. Nr. 80. (Zi **Wids.** gub. aw. Nr. 14 pahrtulkohts.)

No **Widsemmes** gubernijas waldibas zaur scho wisseem teel dohts finnaht, ka **Walkas** 2. gildes kaufmannim, **rahtskungam Ernst Dahlberg** irr atwehlehts **Walkas** pilsehtâ **pahrdoht schaujamu pulweri** (bisahli), ar to pehz liffumeem noliktu preekschrahtu peepildischenu. Nr. 161. — (Zi **Wids.** gub. aw. Nr. 13 pahrtulkohts.)

Widsemmes gubernijas waldibai daschlahrt gaddijahs wehrâ nemt, ka zittas pagastu-waldibas ar teem faweem pagasta-lohzeekleem, kas nau nahluschî pee rekruschu wilfschanas, nedarra, kâ liffumôs nolikts, tâ winnas, ar wahrdu peeminnoht, negahda neds par schahdu zilweku usazinaschenu jeb usmekleschenu, neds, ja tohs dabu rohkâs, par ismainischenu, waj par nodohschenu us nahlamu laiku atrehkinaschenu, waj par to, ka tee wainigee dabu strahpi. **Katrs** kas no rekruschu nemschanas flehpjabs, jeb kas pehz ta us winnu krittuscha nummura nenahf pee nodohschanas rekruschôs, tas pehz scho guberniju rekruschu liffuma § 40. teel peeslaitihts behgteen, kas tapat kriht appalsch to tanni § 41. noliktu atbildeschenu, kâ arri tuhliht janodohd preeksch ismainischanas pret to, kam winna weetâ bij ja-eet deenestâ, jeb, ja newarr ismai-niht, janodohd us nahlamu dohschenu atrehkinaschenu preeksch fawa pagasta, jeb beidscht, ja saldatu beenestam nederrigs, janodohd kriminalstrahpei; — **bet us nekahdu** wihji neweenu behgli, — kâ daschlahrt notizzis, — nedriht wehl weenreis eelikt tannis aizinaschanas un wilfschanas rullôs, un tahdâ wihje winnu nolikt teem lihdsigu, kas schinni-leetâ nekâ nau apwainojusches.

Tapehz no **Widsemmes** gubernijas waldibas wissahm pilsehtu- un pagastu-waldibahm us to bahrgalo zaur scho

teel peekohdinahts, ka us nekahdu wihji to nepatauj, ka tahdi zilweki, kas weenreis no rekruschu nemschanas irr flehpusches, atkal teel eelikti tannis usazinaschanas- un wilfschanas-rullôs, bet ka turprettim wissadâ wihje jamelle minus dabuht rohkâs, un ja tohs atrohn, tee janodohd saldatôs waj preeksch ismainischanas, waj us nahlamu atrehkinaschenu, jeb tee janodohd teesai preeksch apstrah-peschanas, Nr. 455. (Zi **Wids.** gub. aw. Nr. 12 pahrtulkohts.)

Politikas pahrsfats.

Espanijâ tee kortes, kas libds schim til ween bij darbojusches ar to ismekleschenu, waj wiffi tautas-weet-neeki arri rittigi un pateefigi tikka iswehleti pehz liffumeem, nu weenreis schluschi ipreest par paschahm walts-waija-dsibahm. Kad ta taggadeja waldiba fawu spehtu bij at-dewuse tautas-weetneekleem rohkâs, tad schee papreeksch teem lihdschinnigee ministereem isteiza fawu pateizibu par to gohdigu waldischenu un tad atkal wezzam mar-schallam **Serrano** weenam pascham nowehleja to waldibu, laj pats few iswehlahs fawas waldibas beedrus un laj **Espaniju** pahrwaldohd lihds kamehr to ihsteno, pastah-wigo waldneeku buhschoht uszelt. **Buhtu** labbahf, ja tee gudree kortes til ilgi ne-apdohmatohs, bet ja tuhliht no pascha galla skaidri un ihfi buhtu nospreeduschî, kas buhschoht ar **Espaniju**, kas nê. Nu atkal wissahm parti-jahm wakas deewegan to tautu apmahniht un laudihm deewesin ko eestahstihht; katrs kas til kahro pehz krohna, atkal nemmahs zerribâ un jauz tohs laudis. **Bet** kad tuhliht buhtu nospreeduschî, kurreu kehniaw gribboht, jeb waj pawissam bes kehniaw gribboht dsihwoht, kâ **Schweizeeschî** un **Amerikaneeschî**, tad ta leeta buhtu beigta; katrs sin-natu, kas irr, kas nê, un wissus jauzejus tad warretu isdriht ahra. **Espanijas** partijas strahda kâ mafi behrni, kas leelu pehperkohlu dabujuschî, to neweenam negribb nowehleht, neds arri to dalliht, bet katrs kahrigi laisa un brehz us teem zitteem, laj to nedarroht! — **Ru-bas** fallâ dumpis atkal augohht leelahfs. **Gulandes** kehniaw tanni 16. (4.) Februâri to jauni sapulzetu par-lamentu usrunnawuse un tautas-weetneekleem peekohdinaja,

laj nu pehz taisnibas apspreeschobt tahs jaunohs liffumus, ko waldiba teem liffchoht preekscha par Irlandes basnigas leetahm, par nodohschanu maksaschanas atweeglinaschanu un par daschahm zittahm leetahm. Achninene arri apleezinaja, ka ar wisseem swescheem leelwaldneekem dsihwojoht labba meerâ un la meers laikam Giropâ tilfchoht uturrehts. Zerresim! Bet rahdabs, ka **Frantschi** gribb un gribb uspuhst karru; jo nu winni atkal brehz par to nabagu **Belgiju**. Prohti Belgijas waldiba un parlaments, us sawu dselszettu un fabrikantu labbumu lublodami, taggad nospreeduschu weenprahtiba, ka neweena dselszetta beedriba, kas ar waldibas wehleschanu kahdu dselszettu buhwejuse, sawu dselszettu zittai kahdai beedribai nedrihst pahrdobt bes parlamenta atwehleschanas. Prohti Belgijas waldiba effoht nomannijuse, ka weena dselszetta beedriba sawu zettu gribbeja pahrdobt weenai Frantschu beedribai. Bet tas wissai Belgijai buhtu bijis par sliktu, jo kad ta Frantschu beedriba, kam arri paschas Seemel-Franzijas dselszetti peederr, to brauzamu naudu Belgijâ uszettu druszin dahrgaku un Franzijâ atlaistu druszin lehtaku, tad Belgijas fabrikanteem sawa prezze buhtu japahrdohd dahrgahk, un Frantschi atkal sawu prezzi warretu pahrdohd lehtahk; tad Belgijas fabriki nihktu! Tadehl Belgijas waldiba nu to sawas semmes eisenbahni nelauj pahrdohd Frantschu beedribai. Tur nu Frantschi gribb puschu spragt ais dusmahm un brehz ka Belgija laikam effoht pahrdewusees Bismarkam. Bet Bismarks atkal par to smeijabs, jo winnam irr tibri weenalga, zil dahrgu Belgeeschu pahrdohd sawu prezzi. **Greeku** kehniam tanni 21. (9.) Februari sawi tautas weetneeki bij jasubta pawissam us mahjahm un bij japawehe, laj tauta Mai mehnesi uszekoht jaunus tautas-weetneekus, tadehl ka tee wezsee ar to nau ar meeru, ka kehnina jaun-uszeltee ministri peenehmuschu Parises konferenzenes padohmu un meeru gribb turreht ar Turkeem. Ta leelwaldneeku konferenze Parise wehl weenreis bis fanahkuse prettinemt Greeku waldibas atbildu, un illsassijuse, ka Greeki padohdabs leelwaldneeku wehleschanai un meeru gribb pasargahk, ta konferenze wehl usdewa sawam preekschfehdetajam, laj pateizibu dohdohd Turkeem un Greekeem, ka schee peenehmuschu labbu padohmu. Tad ta leelwaldneeku suhtitu konferenze isschektrabs. Greeku fuggi nu atkal drihst eebraukt wifods Turku ohstods. **Turku** sultans ar Persiju labpraht negribboht karrotees, bet gribboht prohweht waj to rohbeschu sribdu newarroht illschdsinaht ar labbu. **Seemel-Amerikas fabeedrotu brihwalstju** senats nu irr apleezinajis, ka winsch apstiprina to no tautas iswehletu jaunu presidenti Grant. Gelsch pahri deenahm Grant usnems sawu ammatu, un Johnsons laikam drihs buhs aismirsts.

Daschadas sinuas.

No eetschwaltis.

Tanni nakti no 7. us 8. Januari kahdi 15 raibaineeki, zitti ar nosmehteem gihmjeem, eelausufchees kahdas Bez-Platones mahjas, wissus laudis fahschuschu, fainneekam naudu prassijuschu un to tad fadausijuschu, ir zittas mantas panehmuschu, bet kad isdsirdejuschi, ka no fainneem palihgs nahloht, tad aishguschu. Ka dsird, ohtra deena zitti Zelgawa us tirgus plaitzcha effoht fanemti; teem wehl bijuschu drusku melni gihmji, ko it skaidri nebij nomasgajuschu. J. K.

Pee **Schlpils** wirspilsteefas Januari tahs, pee Ehrberges jeb Taubes muishas peederrigas Rengu-mahjas tiffa pahrdohdas wairahkfohlitajam. Rengu fainneeks 2 gaddus atpakkat tahs mahjas bij nopirjis us dsimtu par 2500 rubuleem; bet mahjas taggad konkursees dehl bij japahrdohd. Weens pee Bez-Saules muishas peerakstihst semneeks tahs mahjas taggad novirka par 3100 rub. (Zeitung f. St. u. L.)

No **Zeiskas**, Melnas juhvas kasaku semme, Latweeschu Awischem ta teek atrakstihst: Tanni 26. Oktoberi p. g. weens kurpneeks ar kahdu draugu sche gahja us jakti. Gar juhmallu staigadami, abbi kahdas reisas isschauj us putneem un pehz gribb schaut mehrti. Weens no-eet kahdus 30 sohkus un kahdu atrastu kaulu noleek par mehrti. Kurpneeks lohde slinti; tiffa beids lohdeht, te gailis kribt, un wiss schahweens pascham sa-eet kruhtis. Melaimigajs, kas us weetas bij nohst, til 25 gaddus wezs. — Tanni 2. Nowemberi pee mums pirmajs sneegs ussnigga, bet 3. Now. jau dubli un uhdens ween bij sneega weeta. 9. Now. beesi sneega putteni ar stipru fallu atkal usnahja juhvas-brauzejeem par nepatikschanu; jo wehl daschi fuggi, labbibas gaididami, schuhpojabs pa wilneem; bet 10. Now. tee jau stahweja, nepahrsfattamu leddus-gabbalu widda eesalluschu. 12. Now. stiprs rihtawehjisch sahka puhst un aisdinna leddu lihds ar fuggem juhra, kur daschi fuggi no leddus tiffa fadraggati. Pee **Marinpo** ka 4 fuggi nogrimma, un daschi zilweki wehju kappu atradda juhra. No 19. Nowembera lihds 24. Dezemberim arween bij miglains un leetuwains laiks; 29. Dezemberi pamajam sahka salt, 3. Januari mihtstis sneegs ussnigga, bet pehz pusdeenas seemela wehjisch ahtri usgreesahs un par mas minutehm sahka dsicht jo beesus sneega puttenus ar stipru fallu. Dands zilweki, plahnâ apgehrbâ us zettu isbraukuschu, apsaldeja lohzeklus, un 3 zilweki us zetta tiffa atrasti nosalluschu. Lihds schim fals arween wehl pastahw, un kammanu zelsch irr us to pirmo. Kant jel Deems to seemas laiku nu dohtu pastahwigu!

A. J. S.

Lassitaji reds, ka pee Melnas juhvas taggad brauz ar kammanahm, kamehr mums pee Baltiskas juhvas seemas laika jatrattahs rattods.

No Behterburgas. Laikarakfts „Gološ“ rakfta, ka tanni 9. Januári teem kungeem Koni, Lafacem un Miller wiſaugſtati effoht atwehlehts, ka winni drihft ifdarriht to mehroſchanu un tahs zittas waijadſigas imekleſchanas preeſch ta, no winneem uſdohmata dſelſzeka no Raſpiſkſas lihds Aralſkai juhrai. Drenburgas un Turkeſtanes generalgubernatori par ſcho lectu jau effoht dabujufchi ſinnu.

No Odeſſas rakſta, ka tanni wezzajá tirgü, lahda pagrabá uigabjuſchi it ſawadu ſkohlü, kur daſchadl tunſibas laudis un eelas-ſehni mahzijahs ſagſchanas ammatá un lunkainá iſchaklibá. Uf to tur weena leela lelle bij uſtaifita lá pilnigi apgehrbts zilweks ar wiſſahm waijadſibahm, lá p. pr. ar labbatas pulſteni, ar lehditehm, ar naudas malku, ar papihreem labbatás u. t. j. pr. Lá lelle bij uſtaifita uſ ſedderehm un apfahrta ar paſaul's pulſtenifcheem, kas tubliht paſwannija, lihds ka til druſzia tohs aifakra. Tad nu lunkainam mahzellim labbatas-pulſtens waj nauda tá bij jamahjahs inemt no lelles labbatahm, ka neweens no teem peekahrteem ſwahrgulifcheem zaur to nemas netikka waluſtinahts un neſahka ſkanneht. (P. B.)

Pianuſemmê ſemmes-tribzeſchana bijuſe. G. B.

Tulkumá tanni 24. Nowemberi p. g. noſcheblojams notiffkums notizis. Jauneklis, kas lá ahbols ſeedeja, zaur nekahrnigi uſweſchanohs patš ſewim nahwi darrijees. Jauneklis pee ahdgebra meiftera bij ammatá. Labba lecta buhtu, ka katre meifterš, tápat pilſehtá lá uſ ſem-mehm ſawus mahzellus labbaki gribbetu uſpaſſeht, newis ar deeneſta meitu pee weenas karrotes liſt eht, un weená kambari gulleht. Daſchai eenakluſchaj meitai ire laimojees tahdu jaunekli, kas nuyat til paſaulé ſahka dſihwoht, wehl to paſauli labbi nepaſthdamu, driht uſ daudš neſchliſteem darbeem paweſt, kur tas pehzgallá ſawu jaunu meefu un dwehſeli ſamaitajis, ellé nogrimſt. Tad nu laj tas nenotiftu allasch par launu un negohdu pee ſcheem taggadejeem laikeem, kur mums gairma augtin aug, tad gan kattram ammatneekam ſawu mahzellu, kas winnam no wezzakeem jeb peederrigeem uſtizzehts, pee ſawa paſcha galda waijadſetu kánt eht un ohtrpus ſeenmalka liſt gulleht, ka laj meifteris, ja patiltu, paſchá nahts widdü ſawu mahzellu warretu dabuht redſeht, waj tas ir mahjá, un waj tas kahrnigi uſweddahs. Un wehl ta lihds lá Tulkumá grunteta ammatneeku beedribá meifterus warretu gan uſſkubbinahht, laj arri ſawus mahzellus lihds nemtu beedribas ja-eſchanás, ka laj klaufahs wiſſu labbu, kas teel preeſchá neſts. Kad, tas tá taptu eeweſts, kas jo lehti iſdarrams, tad gan daſch jauneklis labbakus zelus eetu un tibſchi ellé ne-eſkreetu. J. Freudenfeld.

Maſkawá 18. Dezemberi ſmalki apgehrbees lungs lahda bohti eenahja par 10 rubuleem daſchadas prezzes eepirdams. Wiſſu aifmaſkajis, winſch kaufmannim luhdiſa, laj tam wehloht lihds rihtam ſchê pameſt ſawu eepirkto

prezzi. Kaufmannis to atwehleja. Prohjam eedams winſch wehl luhdiſa, laj tam atwehloht arri zittu wehl leelaku pakku, ko zittur buhſchoht eepirkft, ſchê nolift, laj ſuhrmannim no weenas weetas buhtu weeglaka aifweſchana. Kaufmannis arri to atwehleja un ſmalkajis kundſinſch aifgabja. Balkarâ — kad patlabban bohts durwis gribbeja aiftaiſht — ſraktratti peebrauza. Tur leels ar maſcheem apſchuhts weſis jeb grohſs ſtahweja eekſchâ. 2 wihri to no ratteem iſzehla un bohti par augſchâ minneta lunga prezzi nolikka. Selki bohti aifſlehgufchi aifgabja uſ mahjahm. Bet grohſâ nebij wis prezze, bet paſlehpées ſaglis. Schis no grohſa iſlihdis par 1000 rub. ſudraba leetas, par 3000 rub. weſſetus (naudas papihrens) un 30 bakkus linnu audekla lihds panehmis, par ſehtas puſſi bij aifgahjis, prohjam, tur durwis no eekſchpuſſes attaiſidams.

— Maſkawas pilſehta mallá 8 wilki polizejas ſaldatam uſkrittufchi. Bihrs no boilehm pahrnemts peeppeedes pee ſawa maſa waktſnammina, wilki ſchim wiſſaplahet. Lá ſtahwejuſchi lihds gairmai, tad aifgabjuſchi prohjam, ſaldatam neko launa nedarrjuſchi.

Wentespils. Ká wiſſur, tá arri ſchê ſagſchana wairodamees wairojahs. Pilſehta tuwumá 7 mahjas apſagtas un 2 zilweki uſ zekka aplaupiti. Pilſlungam iſſagts no pils leels naudas krahjums, ſalaſſihts no wezs un wezzeem laikeem un no daſchadahm walſtihm. Saſertajš ſaglis no zeetuma iſbehdſis. Ap Kanda wu, Skrundu, Jaun-Auzi un daſchás zittás weetas behrni leeliſkam gull ſlimmi ar maſſalahm un rettás weetas arri ar ſcharlaktu. Daſchás weetas ir bijis til daudš to ſlimmo behrnu, ka nau wairš warrejuſchi ſkohlü turreht.

Odeſſá notizzees paſchá ſeemasſwehtlu wakkarâ breeſmigs grehta darbs. Kurpneeks, Kuhn wahrdá, nogahjis tanni wakkarâ pee ſawas ſeewas, kas pee lahdeem kungeem deenejuſe. Ar aſſu dunzi tai rihtlé eegrubdis, ka ſchi bijuſe uſ weetas pagallam. Slepława arri weenu no ſeewas raddineezehm gribbejis nolaut, bet ſchi to par treppehm iſgrubduſe no namna ahrá, ſahluſe tubliht breeſmigi blaut un tá tad laudis jaſſkrehjuſchi kophá. Slepława tad patš ſew ar leelo dunzi rihtlé eeduhris, un par wahrteem iſſkreedams jau pee pirma tuweja namna nokrittis un bijis pagallam. Kadeht tá darrijis, nau iſſti ſinnams. Ar ſawu ſeewu uau labbi kophá ſadſihwojis, bet jau dohmajis uſ ſchliſſchanohs. Beſ leela duntſcha atradduſchi pee ſlepławas wehl piſtoli, kam gandriht wiſſe ſtohris bijis veelahdehts.

No Birſchumuiſchás. Ká jau pa wiſſu Kurſemmi, tápat arri pee mums pagabjuſchâ waſſarâ ſaules karſtums daſchás deenás lihds 29°, beſ ſpirdſinadama leetus, iſpohſtija ſemturteem ſawas ar waigafweedreem eekohptas zerribas. Waſ augtu ſanehma no rudſu un waſſareju laukeem un maſ ſeena no plawahm. No Mai mehneſcha lihds Auguſt mehneſim pehrnajá gaddá, pee mums tilween

4 reis leetus lijis, prohti: 6. Maijâ, 17. Juni un 2. Augustâ. No leela karstuma arri muhsu nowaddâ lohpu un sirgu flimmibas iszehlahs. Muishâ iskritta 13 sirgi, 15 gohwju-lohpi un pee wisseem fainneekeem kohpâ lihdi 200 leeli lohpi. Truhkums pee maises, ihpaschi pee walfineekeem, kas us sawu rohku dshwodami pelnahs, jau preeksch seemasfwehtkeem pazehlahs kahjâs. Darbadeweju un pelau nau, nei fainneekeem neds wallineekeem. Truhkumu zeedameem no magasihnehm tohp palihdsehts. Ne ween wallineekeem, bet taggad arri daudi fainneekeem tahds pat truhkums peegahjis, kas arri palihgu nemm no magasihnes, tur tomehr wehrnajece parradi palikka ne-atdohiti, talab, ka us lauकेem mas bij usaudis. Wissas azzis gaida us To, kas atwerer sawu rohku un pee-ehdina wissu kas dshwo, ar labbu prahtu. Bet mehs wahji zilwezini daudsreis, tapat arri taggad, sawâ pataufchanâ us to Deweju, tohpam mehtati un schaubiti, kad ar sawahm wahjahm azzihm nespehjam noskattihht nahkama ruddena gallu, waj Deewarohka muhs negribb peemekleht jo gruh-tahk. Gan muhsu rudsulauki, kreetni apstrahdati, ar dihgstoschu fehllu apsehti, ruddeni labbi eesehla, bet nepastahwiga seema draud ar pohstu. Sneegs irr nokuffis, plawas un lauki gull apklahti ar uhdeni, kas no aishwaktar deenas safallis par gluddenu leddu. Semturri bashijahs, ka zaur to, ka semme no leetus atmihkstinata, ta eekaisita fehlla gahles appalschâ warroht ispuht un bohjâ eet, lihdi ar sahli us plawahm. Par sneega putteneem neko newarram runnaht, tikpat mas par seemas saltumu, kas weenu weenigu reis kâ pats stiprakajs rahdija us 14°. Ta nepastahwiga seema beedina turklaht, ka sawu stiprumu israhdidama warroht wilzinahht lihdi Mai mehnesim. Laj gan semturri tikween lohpus stalkôs un laidarôs paturejuschi, zil tee pehz sawa bariibas krahjuma dohmajahs par seemu ismittinahht, tomehr us garu pawaffaru retti kahds buhs aprehkinejees. Kautschu seltu rohka neffis, tomehr seenu un salmus nekur no mallahm nedabuhhs pirkt.

Ur to leetus laiku, kas muhsu plahno seemu aishsinna, pirmdeen 20. Januâri muhsu widdû tohti behdigs notifikums gaddijahs. Weens Sallas draudses lohzeellis, kam us pilsehta grunts pascham sawa mahja un semme, isbrauja pawaktarâ no mahjahm gribbedams sawus tahlejohs raddus apmekleht un tohs luhgt us sawas seewasmahtes behrehm, kas bij nomirrufe. Brauzoht pee winna diwi zekabeedri peefeschahs. Zelsch eebraukts pa Dangawu gar Sallas muishu us leiju. Weetahm gan irr uhdens pa leddus wirfu, bet brauzejeem ne prahtâ nenahk, ka daschâ weetâ buhs uhdens atkaufejis plahnajam leddum stiprumu. Tee brauz waktara tumshumâ, bet peepefschi uhdens kays atwererahs. Weenam no scheem brauzejeem breefsmu brihdi laimejees isweltees no kammanahm us leddus un sawu dshwibu isglabht, bet diwi brauzeji lihdi ar sirgu eegrimma Dangawâ, tur straume winnus aishgrabhdama, padfinna appalsch leddus. Tee lihki wehl waktar

nebij atrasti, jebfchu pehz teem melle. Diwi raudadamas atraitnes, weena ar 5 fihkeem behrnineeem, ohtra wehl jaunina nesdama sawus pirmohs mahtes preekus sem firdi, waimana par sawu draugu un galwineeku peepefschu atschkirshanohs. Laj Deews winnas eepreezina! L.....I.

No ahrwalstihm.

Seemel-Amerikas brihwalstju zitreisiga teizama presidentes Linkolna atraitne grahmatu laiduse pee brihwalstju senata, ar to luhgfschanu laj winnai us muhscha deenahm dohdohht pensjoni jeb gohda lohni. Ta grahmata tã skann: „Es zaur scho taggad jo gohdabihjigi greefchohs pee fabeedrotu brihwalstju zeenijama senata ar to luhgfschanu par pensjoni. Esmu atraitne tam fabeedrotu brihwalstju presidentam, ka dshwiba tikka uppureta winna tehwssemes deenestâ. Schi gruhtha peemekleschana gauschi satreekuse mannu wesselibu, un us mannu dakteru padohmu es esmu gahjuse us Wahzlemmi, tur prohweht tohs wesselibas awotus un seemâ pahrzelttees us Italiu. Bet mans masajs naudas-krahjums man nekauj peepildiht to man dohtu, stipri peekohdinatu padohmu, neds es arri tã spehju dshwoht, kâ peenahkâhs weenas leelas tautas pirmasa ammata-wihra atraitnei. Us teem leeleem labbumeeem rahdidams, ko mans dshiki noschelohts laulahts draugs tahm fabeedrotahm walstihm irr darrijis, un us tahm leelahm behdahm, ko es esmu pazeetuse zaur winna preekschlaizigu, — gribbetu teikt, — zaur winna affinsleezibu —, es taggad gohdabihjigi Zuhfu zeenigai beedribai pasneedsu scho luhgfschanas-grahmatu, tanni zerribâ, ka itgadda-lohne man tiks atwehleta un ka manna subdischana par mannu bariibu tiks pamafinata.“ — Nunna, ka kongressis winnai buhschoht nolikt 5000 dollaru itgadda lohnes. — Abraham Linkolna gaspascha sawam laulatam draugam zitreis bij darrijuse deewegan behdas un raises zaur to, ka bij lepna, skohpa un rehjiga seewa. Amerikaneeschi winnas tadeht labpraht nezeenija; jo newarr aismirkt, ka schi tam mihtotam Linkolnam, tam wehrgu atswabbinatajam to firdi daschakahrt apbehdinajuse; zittadi schi gaspascha laikam jau sen buhtu dabujuse pensjoni bes paschas mekleschanas; jo to mihto Linkolnu Amerikaneeschi tik ahtri ne-aismirshs.

— Turpat Seemel-Amerikâ, Jahn Braunfchweigâ (New Brunswick) scho seem' 3 behrni nomaldijahs, wezzakajs behrns meitina no 6 gaddeem, tee jaunafec 4 un 3 gaddus wezzi. Bij breefmigs seemas laiks un ne-apdshwohts, bailigs apgabbals. Ta wezzaka mahfina nogehtrba gandrihs wissas sawas drehbes, tohs masinohs ar tahm aptihdama, un schohs nofehhdinaja kahdâ apehnotâ weetinâ. Nu ta masa apgahdneeze falassija saufus naschfus, lappas un schaggarus, tohs tã apkrahwa ap teem abbeem masineem, ka riktiga ligda bij gattawa, un tad wehl sawus plahnus swahrzinus pahrssegga pahre. Ohtrâ rihtâ wezzaki, bailigi meklejuschi, tohs abbus jaunakus wehl atradda dshwus, kâ masus putnius ligsdâ

tuppocht; bet ta feschgaddu wezza apfohpeja, ligfdaſ preeſſchâ nofalluſe gulleja uſ ſmilthim, tam beidſamam ſchaggaru flehpm blaſſam, fo puſdſibwa wehl atneſſuſe preeſſch maſſneem. Da iſhti kriſtiga mahſaſ miſliba, kaſ puſſteja taſſ maſaſ meitinaſ ſirſnina! Waj tu arri ta darrifi?! —

Greezija paſchâ jaungadda deenâ eſſwehtijufchi pirmu dſelſſeſſu no Atehnêſ uſ to ohſtu Piraeuſ; laj gan maſſ gabbalinſch fo braukt (13^{1/2} minuteſ), taſ nu Greeki, pirmu dſelſſeſſu redſedami, ar to leetu apraddiſſeſ, un laiſam driſh buhwehſ wairahl.

No **Konſtantinopleſ** teel rakſtihtſ, ka Greeku bandaſ pahſ Turku robbeſchahm pahrahtuſchahſ un eelauſuſchahſ Teſſalijaſ gubernija, bet Turki taſſ aſdſinnuſchahſ atpallat.

Egipteſ wiſſe-ſehniſch, Turki, ſawaſ ſeewinaſ arri ſahl raddinaht uſ Giropiſku dſiſwi. Turki ſeewaſ neweenam zittam wiſſrehtim nedrihtſt rahditeeſ beſ ween paſchu kungam. Bet wiſſe-ſehniſa gaſpaſchahſ taggad brauz zeereht va piſſehtu, tiſ ar it plahnu ſchleieru uſ azzihm. ſehniſch uſ preeſſchu ſawahm ſeewahm arri grihbhoht laut balles turreht; bet Wez Turki par to ahtri warretu iſzelt dumpi. —

Par lohpu mohziſchannu un aiſſargachannu, it ihpaſchi par lohpu aiſſargachanaſ beedribu Zelgawâ.

(Weigumaſ.)

Nedſoht zil neſchehligi Zelgawâ ta piſſehtneeki kâ lauzineeki lohpuſ mohzija, zeenigam wiſſe-gubernatora kungam, baron Hehking, par teem nabageem Deewa raddijumeem ſirſſe eſſchehlojaſ tiſ lohti, ka wiſſch ar zitteem kungeem un gohdawihreem aprunnajaſ muſſu piſſehta arri eezelt lohpu-aiſſtaſchanaſ beedribu. Tarehſ uſ Wahſemmi un ihpaſchi pee Dr. Berner kunga uſ Mincheneſ piſſehtu Baiere, fur jau ſendeenahm taſda beedriba no Dr. Berner bija eezelta, aiſſrakſtija un no wiſſa padohmu luhdſa, kâ taſda beedriba wiſſlabbaſ ezeſſkama un eerikſejama. Berner kungſ ſawu padohmu neleedſa un labpraht atraſſtija fo waijadſeja, un nu ſchee nedandſ Zelgawaſ kungi 25. Febr. 1861 gahja luhgt, laj zeenigſ augſtſ generalgubernatorſ Zelgawâ aſſtipriſnata taſdu lohpu-aiſſargachanaſ beedribu, kam pirmajaſ preſidente bija patſ zeenigſ wiſſe-gubernatorſ. Tanni paſchâ gaddâ 4. Aprili augſtajaſ generalgubernatorſ Suworowſ wiſſu luhgſchannu paſſauſidamaſ ſcho beedribu aſſtipriſnaja uſ ſchahm ſtatutehm jeb pamattu-ſiſſumeem:

§ 1. ſchi beedriba gahda zil ween ſpehdama par to, ka lohpi netohp mohziſt un darbojaſ it ihpaſchi ar to, ka 1) teem preeſſch dſiſwiſaſ un weſſelibſaſ waijadſiga bariſa un lohpaſchana netohp atrauta; ka 2) lohpeem, jeb lahdâ darbâ eſſoht, netohp wahri darrihtſ; ka 3) weddoht un laujoht lohpeem nedarra weltigaſ mohſaſ; un ka

4) lohpeem ne zaur lahdu zilweku pahrgalwibu jeb ſaunu ſirſi nau jazeſſch.

§ 2. Iſſkatſ, kaſ ſchai beedribai peederr, aſſohlahſ, ka netil ween patſ ſargateſſeſ no wiſſa ta, fo ahriſi ſiſſumi jeb paſcha ſirſſe noſauz par grehzigu lohpu mohziſchannu, bet arri par to gahdaht, ka 1) arri zitti wiſſa labbu preeſſchſiſmi redſedami no tam ſahrgahſ; un 2) beedru ſkaiſ laj aug. un wiſſu teizamaſ darbſ uſ preeſſchu weddahaſ.

§ 3. ſchinni beedribâ iſſkatſ ne-apwainohtſ Zelgawneeki jeb Kurſemneeki tohp uſnemſ, weenalga lahdâſ tiſſjibaſ waj lahttaſ, ja tiſ 18 gadduſ wezſ un peeteizahſ lahdam beedribahſ lohzeſſim, kaſ tad no ſawaſ puſſeſ zaur rakſtu preeſſchſtaſweem to uſdoht.

§ 4. Uſnemte ar wahrdru beedribahſ ruſſoſ tohp eeraſſiti un dabuhn no beedribahſ wiſſaſ ſtatuteſ un beedribahſ ſiſmi.

§ 5. Katram beedram iſſgadduſ peezeſmit kap. ſ. beedribahſ lahdê jamaſſa. Kaſ neſpehſ maſſaht, bet no ka beedriba zerre daudi labbu, taſ beedribâ warr tapt uſnemſ beſ maſſaſ.

§ 6. Katſ lohzeſſiſ, kaſ 2 gaddu laikâ ſawu puſrubuli nau eemaſſajaſ un uſ preeſſchſtaſhwu peepraſſiſchannu diwi neddeſaſ nemaſſa, tohp iſmeſſeſ no beedribahſ.

§ 7. No beedribahſ katru laiku warr atkaſhpteſſeſ, ja preeſſchſtaſweem zaur rakſtu to darra ſinnamu.

§ 8. No ka beedribai it ihpaſchi leelſ labbumſ raddeſſ, taſdi no preeſſchſtaſweem wiſſu beedru ſa-eſſchanaſ tohp uſdohti un par gohda-beedreem noſaukti. Taſdi no beedribahſ preeſſchſtaſweem dabuhn paraſſtitu gohdagrahmatu.

§ 9. Iſſgadduſ 25. Februari, prohti beedribahſ eezelſchanaſ deenâ, wiſſi beedri, kaſ uſ to laiku irr Zelgawâ, teel ſa-aizinati un iſſwehle ar balſu leelu puſſi beedribai triſſe preeſſchſtaſhwuſ. No ſcheem weenſ, pehſ paſchu norunnâſ, irr preſidente un beedribahſ walduneeki, ohtrſ irr ſiſſeſtrſ, kaſ lohzeſſu ruſſuſ un zittuſ rakſtuſ wedd, treſchajaſ ſanemm naudaſ un par eenemſchannu un iſdohſchannu wedd ſchnobru-grahmatu.

§ 10. Kad preeſſchſtaſhwu lahdâ leetâ nau weenâ prahtâ, tad iſſſchirſ uſ kuru puſſi diwi ſtahw; ja katram ſawaſ padohmſ, ta' pehſ preſidenteſ padohma tohp darrihtſ, un ta leeta nahloſchaj wiſſubeedruſa-eſſchanaſ tohp liſſta preeſſchâ taj aſſpreſſch.

§ 11. Wiſſu maſ weentreiſ par gaddu, tanni 25. Februari, beedribahſ eezelſchanaſ deenâ, un ja waijaga beſſali, preeſſchſtaſhwu zaur „Kurſemneſ gubernijaſ“ un zaur „Latweeſchu Uwiſſem“ ſa-aizina wiſſuſ beedribahſ lohzeſſuſ no wiſſiſchku lahttaſ un wiſſai ſa-eſſchanaſ darra ſinnamu, kâ iſſgahjuſchâ laikâ ar darbeem weizeſſeſ, leel preeſſchâ wiſſaſ leetaſ, kaſ beedribai par labbu, laj taſſ aſſpreſſch. Pa ſtarpahm no weenâſ ſa-eſſchanaſ lihdſ ohtraſ katram beedram, kaſ fo no jauna grihb zelt preeſſ-

schâ, tas zaur rakstu ja-usdohd preekschstabweem; preeksch-stahwi atkal no sawas puffes to apspreesch un wiffas sinnaas zaur augscham minnetahm awisehm isfluddina.

§. 12. Ja us preekschu par waijadsigu rahditohs schihs statutes pahrzelt, jeb tahm fo peelikt, tad tas us wiffubeedrusa-eeschanas spreedumu tai waldischanai, kas schihs statutes apstiprinajusi, irr jaleek preekschâ, laj pahrzeltas statutes atwehle.

Pahr wiffahm leetahm schai jaunai beedribai bij jagabda, ka winnas beedru skaitis eetu wairumâ, un sinnamâ eesahkumâ, kur wiffi scho „mohdigu“ beedribu sinnaaja tikkai labbi sobboht un apsmeeht, gruhti deewegan ar beedribas leetu gahja us preekschu. Bet pamasitinam laudis zaur beedribas lohjeku ne-apnikkuschu puhlinu atjehdja: winnu darbu nemas tik nizzinojamu ne-essam, un nu arri pee winnas par beedribas lohjekkeem sahka peeteiktas, kamehr to bij lihds 50 waj 60. — Galwas grohsischanas un rakstischanas bija deewegan, kamehr to leetu zil nezik labbi eegrohsija un ta tad tee pirmee gaddi ar to ween aigahja; it ihpafchi bet tapehz, ka nebij wehl nekabdi lohpu-aissargaschanas liffumi, un mohzitajus, ja tee ar labbu apfauzejus negribbeja klausibt, it nemas newarreja jeb ka strahpeht. Gan tikpat Jelgawas zil arri Nibgâs beedriba angstai waldischanai lahgu lahgham lahdsâ laj lohpu-aissargaschanas liffumus islaisch, bet retti. — Pehz zeenigs wihze-gubernators no presidentes ammata atteizahs un winnam weeta tas zitreisigajs „Latweeschu Awischu“ apgahdatais, aismigguschajs mahzitajs R. Schulz, kas jau labbu laiku preeksch tam no Minchenes lohpu-aissargaschanas beedribas jauku gohda-sihmi bij dabujis, par schihs beedribas presidenti tappa eezelis. Nelaika Schulzis daschu derrigu wahrdu par scho beedribu Latw. Awises rakstidamis un par beedribas leetahm puhledamees winnai bij par presidenti lihds nahwes-stundina, 24. Februâri 1866. — Arweenu wehl gahja gruhti un ihsti nedewahs us preekschu, jebchu gan labbu teesu grahamatu behrneem isdallija, kas us to bija derrigos, behrus jau no masahm deenahm eeraddinahht lohpus mihleht un lohpt, jebchu gan tiltus un usbrauzamas weetas pilsehta lilla pahrtahsibt ta, ka sirgeem wesumu welkoht kahjas neslihdetu un tee zaur to skahdi nedabutu. Dabuja ir schinni leeta papilnam atsiht, ka eesahkums gruhts, un ka darbs grihb labbu laiku. — Jaunu spehku muhsu Jelgawas beedriba atkal dabuja, kad ruddeni 1865 augscham minnehts Minchenes lungs Dr. Berner, us nahwi fataisidamees, wiffu sawu mantu isdallija Ciropas lohpu-aissargaschanas beedribahm, starp kam ir muhsu Jelgawas beedriba dabuja 300 rubtus. Nu bij nauda, un tulihht beedru skaitis sahka waitotees, jo nu ir us to warreja dohmaht gohda-makfas doht polizejas waktmeistereem, ja schee ihpafchi par lohpu-aissahweschanu to huhs pelnijusch; nu arri us to warreja dohmaht, grahamatinas Latweeschu wallodâ preeksch behrneem likt drukkabt, kur tee us mihlestibu

pret lohpineem tohp raddinati. Gan jau preeksch tam bishki naudas bija eenahkusi zaur to pusrubuli, fo ikfates beedribas lohjeklis par gaddu eemaksoja, bet us gohdamakfaschanu un grahamatu drukkafchanu tas wehl bij daudis par masu, tas gandrihs ar pastas-naudu ween igahja par gaddu. Tahdâ pilnâ darboschanâhs Schulzis no nahwes peepeschi tappa pahrssteigts un winnam weeta Littelmindes leeklungs, baron Behr, par beedribas presidenti tappa iswehlehts; bet pehz 8 mehnescheem ir winsch no schihs beedribas zaur nahwi tappa atazinahts. Ilgi nu Jelgawas lohpu-aissargaschanas beedribas darbs stahweja ta ka klufs un daschadu wainu deht tikkai Oktoberi 1867 atkal zits presidente, prohti taggadejs Jelgawas Latweeschu pilsehta draudses mahzitajs R. Schulz, un zits fiktehrs, prohti teefasklungs Praetorius (tas wezzajs fiktehrs bij atkafpees), tappa iswehleti. Beedribas kassibers, von Reibniz lungs, palikka sawâ ammata, fo tas jau waldija no pascha eesahkuma. Pa tam starpam Merz mehnesi 1866 no augsta eesichigu walts-leetu ministera arri lohpu-aissargaschanas liffumi bij islaisti, un us teem dibbinadamees, beedriba nu jo ruhpiqi ar jaunu spehku warreja strahdabt. Ir ne-ilgâ laikâ jauni beedri peeteizahs, ta ka winnu skaitis bija 118, kad pehrn 25. Februâri schihs beedribas eezelichanas gadda-deenu swinnejahm. Winnu wahrdi lassami schi gadda Kurfemmes gubernijas awischu peelikkumâ Nr. 51, un starp winneem irr: 4 dahmas, 15 Ewangelisti Luttera mahzitaji, 1 Kreewu mahzitajs, 3uhdu rabbiners, 42 augsti teefaskungi, 2 isdeeneti teefaskungi, 2 isdeeneti augsti wirsneeki, 3 dakteri, 2 augsti skohlasungi, 16 skohlmeisteri, 1 muischneeks, 1 arrendaters, 1 meschafungs, 1 meschafarg, 1 aimneeks, 1 grahamatu andelneeks, 4 rewiseri, 11 kaufmanni, 1 mas kaufmannis, 1 schenkeris, 4 ammatneeki un 3 sullaini. Beedru skaitis wehl isdeenas augtin aug, bet par to tik nahklofchâ reisâ atkal dohsim sinnas, jo schoreisjums tik grihbam teikt, kas no Oktoberi 1867 lihds 25. Februârim 1868 eeksch beedribas leetahm irr notizis un ta ar tahm stahw. Un schihs sinnas nu wehl huhs tahdas:

1) Beedribas lahde pawiffam 104 rub. bij eenahkusch, isdohsti 25 rub. 63 kap. f. — atleek preeksch nahklofcha gadda 78 rub. 39 kap. f.

2) Wahzu un Latweeschu grahamatinas par scho laiku behrneem tikka isdallitas 117. Grahamatinas Wahzu wallodâ preeksch behrneem rakstitas gan wehl irr, bet Latweeschu wallodâ to trubht; tapehz 9 Kurfemmes mahzitaji un skohlmeisteri, kas mihleem Latweescheem jau zaur daschu derrigu rakstu irr pahsistami, tappa luhgti derrigas lohpu-aissargaschanas grahamatinas Latwiski sarakhsibt, fo beedriba tad lifs drukkabt. Makfahs gan leelu naudu, bet zerrejiam no ta arri leelu labbumu.

3) Beedribas preekschstabweem par palihgu pastahwiga-kommissionone no 12 beedreem tappa eezelta, kam

1 reis par mehnesi us presidentes sa-aižinaschanu jasanahť par beedribas leetahm aprunnatees, tahs apspreešt u. t. j. pr.

4) Laj ſchi beedriba nebuhtu Jelgawā ween, bet laj wiņas leizamajs darbš us preekſchu weſtohs ir pa wiſſu Kurſemmi, us to ta beedriba iſlaida grahmataš pee wiſſeem Kurſemmes mahzitajeem un ſkohlmeiſtereem, teem luhgdama laj paſchi peeteizahš par Jelgawas lohpu-aifſargaschanas beedribas lohzeleem, kā arri, laj tauſchu kā behrnu ſirdiš mohdina žif warredami mibleſtibu un lihdižetibu pret lohpeem*) un laj ſchiš beedribas preekſchahweem uſdohd, kaš ſchai beedribai par lohzeleem grihb peeteiktees un ſawu puerubuli eemakſa.

5) Turklaht arri Jelgawas beedriba darbojahš zittōš Kurſemmes pilſehtōš un meeſtōš palihgā-beedribas eezelt, laj ne ween Jelgawā, bet wiſſur lohpi taptu ſargati. Kaš tur tee preekſchahwi, Awiſeš ſawā laikā tiks iſfluddinahts.

6) Beedribas ſtatutes Latwiſki tappa pahullkoti un nodruklati preekſch teem, kaš no Latweeſchu tautas grihb beedru-ſkaitā likt uſnemtees.

7) Kurſemmes zeen, augſtš gubernatorš tappa luhgtš: tohs lohpu-aifſargaschanas likkumus, kaš jau 1866 gubernijas awiſeš bij eelikt, atkal no jauna iſfluddinaht un turklaht wehl tohs ihpaſchi pa Kreewiſki, Wabziſki un Latwiſki nodruklatuš zaur pilſehtu un ſemmes poližejahm pee krohgeem, ſchenkeem, bohtim, eelaš ſtuhtreem, pagasta teeſahm wiſſeem labbi redſamā weetā likt peeſišt, turklaht par to gahdaht, ka Jelgawas beedriba arri dabutu ſinnaht, ja tur un kā pahrgahwueeki pee teeſahm apſtrahpeti, ka laj to ikgadduš beš wahrdā peeſaulſchanaš žitteem par apdraudeſchanu awiſeš warretu eelikt.

8) Jelgawas poližeja tappa luhgta, laj teem, kaš ſunnuš pilſehtā ſere, ſipri un zeeti peeteiktu, ka ſunnuš ſerdami tohs weltigi nemohža, ka to lihdi ſchim beſkaunigi un gaxramgahjeem par peedauiſchanaš daudſreiš beš jebkahdas apſtrahpeſchanaš drohſchi mehda darriht.

To ſchinni pagahjuſchā gaddā Jelgawas lohpu-aifſargaschanas beedriba uſ preekſchu irr wedduſi un gerre ſipri, ka taš kungš debbeſiš wiņas publiņu, lohpineem kā arri paſcheem žilwekeem par labbu, ſwehtihš un lautineem jo deenas wairahť dohs aſiht, ka lohpinſch nezeeſch patš ſawu grehtumu, bet muhſu grehtu labbad, un ka ir wiſſch ar wiſſu zittu raddibu gaididamš gaida uſ to Deewa behrnu parahdiſchanu, tur ir wiſſas wiņa behdas, mohkaš un ſahpeš miiteſeeš.

Tā nu laſſitajeem mihteem kahtu ſtundas laiku ar ſawahm lohpu-aifſargaschanas ſinnaht muhſchu nokawejiš, un tižjeet, parleeķu buhtu ar meeru, ja man, kaš mihteem Latweeſchu Awiſchu laſſitajeem gan nau tahdš pa-

*) Waj tad Kurſemmi tee mahzitaji un ſkohlmeiſteri to jau nedarra kā Kriſtuš mahzeķi? Wiſſemmes mahzitaji un ſkohlmeiſteri to jau mahža iſ ſw. raſteem, beš ka ta lohpu-aifſahmetaju beedriba tohs uſflubina. G. B.

ſihtaš labš draugš, kahtš manš nelaika tehws bijiš, bet teem wehl ſweſchineekš, ja man buhtu ideweš juhſu ſirdiš mohdinaht ſirniņu mibleſtibu un lihdižetibu pret mihteem, no Deewa mehmi radditeem lohpineem, un juhš uſflubinaht muhſu beedribas publiņam palihgā nahť zaur to, ka paſchi wiņnai par lohzeleem peeteizatees un par to ſinnat un gahdajeet, ka pahrgahwueeki iſfluddinatus lohpu-aifſargaschanas likkumus pahrgahpdami, ja ar labbu negrihb klaufiht, pee teeſahm pareiſi taptu pahrmahžiti. Kaš wehl klahtakaš ſinnaš par ſcho leetu grihb dabuht, taš laj eet aprunnatees ar ſawu mahzitaju waj ſkohlmeiſteri, pee teem wiſſu dabuhš ſinnaht, to ſinnaht grihb, un ir mehš atkal ſawā laikā Awiſeš par lohpu-aifſargaschanas leetu ſinnu iſlaidiſim.

Jelgawas Latweeſchu pilſehtā draudſes mahzitajs
R. Schulz.

Wisjannakahš ſinnaš.

Konſtantinopolē tanni 23. (11.) Zebruāri. Turzijas wal-diba tanni ſtrihdinā, kaš wiņnai nu atkal zehlees ar Perſeeſcheem, effoht nolikluſi wehl palikt meerā, kamehr Perſijas ſubtihtš patš uſ Konſtantinopoli buhš atnahziš to leetu kā warredamš ar labbu iſlihdſinaht.

Wiņnē tanni 23. (11.) Zebruāri. Awiſehm „Preſſe“ no Kopenhagenes pilſehtā ar telegrafi ſinnaš dohtas, ka Dahuijas wal-diba ſawas Balkar-Indijas kolonijas pahrdohſchoht Seemel-Amerikas brihwalſtrihm un ka ſchinni leetā ſtary abbaht wal-dibaht jau wiſš effoht norunnahť.

Greeku wal-diba ſawam ſubtitam Rangabe uſ Pariſi grahmatu laiduſi, ko tam buhš preekſchā likt teem leelwaldneeku weetneekem, kaš tur konſerenzē ſehſch. Schinni grahmatā Greeku wal-diba teem dohd ſinnaht, ka ar konſerenzes norunnahchanahm effoht ar meeru un pehž tahm buhſchoht turretees un darriht; tiſ taš ween wiņnai effoht janoſcheſlo, ka konſerenzē nau arriſan ſarunajuſchees par Kandijas dumpy pret Turziju un neko nau nolikluſi pehž ka Turzijai taggad buhtu jaturrahš. Beidſoht wehlejahš ka, tur Greekeem taš wairš ne-effoht brihw darriht, tof leelwaldneeki paſchi par teem no Turkeem ſpaidi-teem kriſtiņem Kandeeſcheem ſinnatu un gahdatu.

Pehterburgā. Tanni 30. Januāri zeeniņš Keiſarš pawehlejiš Jelez pilſehtā eezelt eijenbahnes ammatneeku ſkohlū. Tur 200 ammatneeki kreetni taps iſmahžiti wiſſuš ammatneeku darbūſ ſtrahdaht, kaš pee diſleſezekla taiſiſchanaš waijaga. Polewoi kungš preekſch ſchiš ſkohlāš eerikteſchannu leelu naidu effoht dewiſ. R. S-j.

Atbilda.

Kriſtjahn Tr. — Wiſputte. Baldeewš par teem abbeem it jau-keem ſahſieem, ko katra wiſe uſ preekſchu eelikſchu Latw. Awiſeš. — Baldeewš arri par teem brahliſkeem, beiwiltigeem wahrdeem, jo juhš man ar raſtiyahť uſ jaunu gaddu. Laj noteel pehž juhſu wehleſchanaš: laj ta Garra ſaite muhš ſaweena! —

Kur miſſejees.

Latw. Aw. Nr. 6. — 46. puſlappas, 2. puſſeš 14. rindā no augſchāš nelaiſi: „netaiſnahm“ — bet: „taiſnahm.“

Latw. awiſchu apgahdatajš: Gotthard Bierhuſſ.

Sludbinaschanas.

No Leel-Ellejas pagasta teefas teel wiffi tee, lam labdas taifnas parradu prassifchanas buhtu pee ta libdfichinniga Ellejas Nowadneel Baubifchf mahju fainneeka **Janne Gbf**, var furra mantu parradu deht konfurse fpreesta, zaur fcho uf-afzinati libdf **10. Aprilim fch. g.**, las par to weentigu ifflebgfchanas terminu nolifts, ar fawabm prassifchanabm un peerabdfichanabm pee fchifs teefas peeteiftees, jo wehlabl neweenu wairs neklaufibs. 3

Ellejä, tanni 7. Februari 1869.
(Nr. 16.) ††† Weiffher Martin Weiffing.
(S. B.) f. d. Gem. Schr. Carl Haase.

No Leel-Ellejas pagasta teefas teel wiffi tee, lam labdas taifnas parradu jeb zittas prassifchanas buhtu pee ta libdfichinniga Ellejas Kattifchf mahju fainneeka **Zudriffa Eilkaufshy**, par furra mantu parradu deht konfurse fpreesta, zaur fcho uf-afzinati, libdf **10. Aprilim fch. g.**, las par to weentigu ifflebgfchanas terminu nolifts, ar fawabm prassifchanabm un peerabdfichanabm pee fchifs teefas peeteiftees, jo wehlabl neweenu wairs neklaufibs. 3

Ellejä, tanni 7. Februari 1869.
(Nr. 23.) Preekfchfbed.: J. Bulder.
(S. B.) Stribw.: J. Haase.

Kalpu weetas uf femmi irr par klaufebu un arri par gadda maffu no Jurgeem dabenameas; deht lam japeemeldahs Zumpravmuifchä pee Bauftas un arri Leel-Kundahles muifchä. 1

No Zerrauhtes pagasta waldfichanas tohy wiffi tee, fchinni pagasta peederriht pagasta lohzeht, las abrapagastis uinurrabs, zaur fcho fludbinaschanu ufafzinati, fawus galwas naudas parradus libdf **1. Merzim fch. g.** fcheit nomalfabt, jo zittabi ar wiancem pehz lifkumeem taps darrihts. Turflabt tohy wiffas pilfchhu un pagastu polizejas lubgtas, fchifs pagasta lohzehtus bef galwas naudas fwitangem jeb poffehm ne-usturreht, bet pee malfafchanas fteleht. 2

Zerrauhtes pagasta waldfichana, tanni 4. Februari 1869.
(Nr. 26.) Pagastawez.: Indul.
Pag. Stribw.: Teepfer.

Tee, las qrihb ufarentees **1000 lubit-affis fmitles**, prohti 7 pehdas gaxras, augftas un plattas, no Keipin-mahjas pee Kurtesmuifchas, 6 werstes libdf Daugawas kraftu west, laj ufdohdahs **Ribga**, Maslawas forstattē, Zabna-velä Nr. 22, Jezus basnizas turumä pee

R. G. Supplies.

Witepfkas gubernija, 14 werstes no Leepales pilfchta un 60 werstes no Polozkas pilfchta, tohy muifcha ar **2700 deffetinahm semmes**, **2 pusmuifchahm un 2 frohgeem par dflimtu pahrdohhta**. Arri weenas uhdena fudmallas ar 3 gangeem Leepala pilfchta uf 17 gaddeem uf arrenti dabujamas. Appafsch witefeju semmes flainu irr 500 deffetines daschadu mefchu, fa tobkus uf Ribga par uddeni warr fubtiht. Klafiatas finnas Jelgawä awifchu nammä. 2

No zensures atwehlehts. Jelgawä, 17. Februari 1869. Nr. 17.

Ta tuwu pee Jelgawas, pee dambja, Gubdama muifchele **Rehting** irr libdf ar augtu-dahru un plawu ar lohti, peerenemtigahm notafifchanabm no brihwäs rohtas pahrdohdama jeb arri uf renti dabujama. Klafiatas finnas Steffenhagen un dehta druffas-nammä. 2

Weena labba fapraftiga fainneze ar lababm varabdfichanabm warr deenesu dabuht; tamdeht japeeteizahs Zumpravmuifchä pee Bauftas, jeb Wikalmuifchä pee Jelgawas. 3

Tanni 24. Februari fch. g. tavs tabh **pusmuifchas Laidfen un Rofseden**, Talfu pilf- lunge artinki, wairabhfobhtajem uf **arrenti uf 12 gaddeem**, Jelgawas intanz-filretehra lunga amnata-weetä, Jelgawas wirowilafunge teefas kan- zellejä, Jelgawas pilli, pulften 1. pehz pusdeenas iffobhtas. Abbu pusmuifchu leelums tohpä irr druffat pahz 1000 puhraweetahm, plawu leelums pahz 1000 puhraweetahm.

Iffobhtifchanas notefifchanas preekfch eefattifchanas irr atrobniamas no 25. Januara eefabfoht **Bohendē un Laidfenē** pee tabm muifchas waldfichanabm un Jelgawä pee appafschraftita. 1

Jelgawä, 20. Januari 1869.
Oberhofgerichts-advokat **G. Vorkampff-Lane**, lam general-adjutanta grafa Statelberg teimafte.

Jelgawas lohpu-aiffargafchanas beedriba.

Zeenigi Jelgawas lohpu-aiffargafchanas beedribas lohzeht teel lubgti, laj **25. Februari pulften Gps waktarä „Zehra lunga namirä“ uf tirgus plafcha**, un ne, fa papreekfch bij ifsiuddinabts, uggundofchefeju fahlä, wiffi fanabl fchogaddē aikal var fchifs beedribas leetahm farunnatees.

R. Schulz,
Jelgawas lohpu-aiffargafchanas beedribas presidente.

Walfts un gubernijas (ritterfchafes) nau- das papibreus, **eisenbahnes-aktijas**, **obligationes** un zittas naudas papibreus peht un pahrdohd. 2

Geo. Ed. Berg,
Ribgä, fmitfchueelä Nr. 8, Neumanna nammä, 1 treppi uf augfchu.

Labbas juntu needras pahrdohd Rinselē muifchä pee Tulfuma. Stadtrakas finnas turpat dabujamas pee muifchaswaldfichanas. 1

Weena labba fapraftiga metta ar labbahi- varabdfichanabm warr deenesu dabuht par preekfchmohderi; tamdeht japeeteizahs Zumpravmuifchä pee Bauftas jeb Wikalmuifchä pee Jelgawas. 3

Alzu flimneekem, las warrubht mannu padohnu un palihgu mehlebs, finnamu darru, fa no fcha laika wairs neubufchu atrobniams fawä Poyragga muifchä, bet Leel-Gezawas daktera eedfihne. 2

Poyraggä, 7. Februari 1869.
Doktor **A. Kröger**.

Kas fchinni wafchä gaddä no Jurgeem pee Kalla- kalnas basnizas **ehrgelneeka**, turklabi **festera** un **fchblmeiftera** weetu grihb peenent, laj fa- was parabdfichanas papibreus peenepams, Kalla- kalna mahzitaja muifchä pee Ribgäs ufdohdahs, 1

Kownas gubernija, Schaulu aprinki, tuwu pee Kursemmes rohbeschas, taps lwo Jurgeem 1869. gadda **wairahl mahjas uf renti ifsohtas**, peederrihtas pee tabm dflimlunge Klarifchfina muifchabm. Tumas finnas warr dabuht obirdenäs un peeltdeenäs Jaunfchagarres muifchas waldfichana. 2

Bruhwereem par jinnu.

Priefchu pirtu forti Baierifchu fpalter **appinns** lehti pahrdohd Jelgawä
C. Höpfer.

Puifchi, meitas un arri deputata kalpi warr deenesu dabuht; tamdeht japeeteizahs Wikal- muifchä pee Jelgawas, Zumpravmuifchä pee Bauftas un Leel-Kundahles muifchä. 3

Dauwbifchku muifchä, Schaulu ap- rinki, 2 juhdses no Kursemmes rohbe- fchas un Rubbu basnizas, 6 werstes no **Wihfchhu meesta**, teel pahrdohhtas 5 mahjas, ifkatra ar 38 puhraweetahm arramas semmes, 50 puhraweetahm plawu un 32 puhraweetahm gannibu. Trihs mahjas irr weenä weetä, diwjas zittä. Semme irr labba, appafschä mahls, wirfä mella femme. Klafiatas finnas par fcho mahju pahrdohfchannu warr dabuht pee Schaulu aprinka Lutte- ra mahzitaja Difton, Saluaru mahzitaja muifchä, 3 juhdses no Schagarres jeb **Dauwbifchku muifchä** pee muifchas-wal- dfichanas. 3

Pee **J. W. Steffenhagen** un dehta Jelgawä warr dabuht fchifs grahmatas: **Zohku-bildes** uf to gaddu 1869. **Maffa 15 kap.**

Zhfa pamahzifchana fa Bahzee- fchu semme taggad bittes fohpj. Te klafht trihs lappas ar bifchu frohpeem. **Maffa 20 kap.**

Diwpazmit gulloschas jum- prawas. Wezzulaifu pafafka. Latwiffi no G. Dünsberg. **Maffa 7½ kap.**

Tohms un Anna, jeb breefmiga laufchanahs. Latweefchu wallodä ap- gahdahs no Th. Bekmann. **Maffa 15 kap.**

Druffahs pee **J. W. Steffenhagen** un dehta. (Te klafht peeltifkums par **Wagnera** lunga dahrfä leetahm.)